Stanovisko Evropského výboru regionů – Reakce EU na demografickou výzvu

(2017/C 017/08)

Zpravodaj: Juan Vicente HERRERA CAMPO (ES/ELS), předseda vlády autonomní oblasti Kastilie a León

POLITICKÁ DOPORUČENÍ

EVROPSKÝ VÝBOR REGIONŮ,

Demografické výzvy, jimž čelí EU

1. poukazuje na to, že demografická změna je jednou z největších výzev, jimž Evropská unie čelí. Mezi její faktory patří stárnutí populace, pokles počtu mladých lidí a nižší porodnost. Růst počtu obyvatel tedy do značné míry závisí na migračních pohybech, jež se v jednotlivých regionech EU velmi liší. V oblastech, kde se snižuje počet obyvatel, i ve velkých městských centrech, do kterých lidé přicházejí, pak nevyváženost způsobuje řadu problémů;

2. domnívá se nicméně, že přínos plynoucí z jevu migrace představuje pouze krátkodobé zlepšení, které neřeší problém klesající porodnosti; migrace v danou chvíli přináší dodatečné pracovní síly, zvyšuje však také procentní podíl dospělé populace na evropském území a neřeší problém porodnosti a všeobecného stárnutí této populace;

3. poukazuje na to, že od roku 2000 je růst počtu obyvatel v Evropě ve srovnání s obdobím před 50 lety velmi malý – zhruba 0,5 % ročně. V roce 2014 zaznamenalo dvanáct členských států pokles počtu obyvatel, v šestnácti počet vzrostl. Existují velké rozdíly mezi východní a západní částí Evropy a rovněž, i když v menší míře, mezi severem a jihem. Dokonce i v rámci jednoho členského státu jsou běžné regionální rozdíly. Ve většině evropských zemí byl zaznamenán zejména obecný trend většího růstu v městských oblastech než ve venkovských. Odlehlé venkovské oblasti na celém kontinentu se potýkají s demografickými výzvami. Nedávná hospodářská krize zvýšila polarizaci trendů jak na evropské, tak na vnitrostátní úrovni, jakož i výzvy spojené s úbytkem obyvatelstva na regionální úrovni;

4. zdůrazňuje, že je potřeba mít na paměti projekce do roku 2060 uvedené ve zprávě o stárnutí populace z roku 2015 (Ageing Report). Vzhledem k vývoji plodnosti, naděje dožití a migrace je potřeba počítat s velkými změnami ve věkové struktuře obyvatelstva EU. Poměr ekonomicky aktivních osob k závislým osobám klesne ze 4:1 na zhruba 2:1. Evropa bude v roce 2060 nejen starší, ale její obyvatelstvo bude také velmi nerovnoměrně rozloženo. Projekce předvídají velké rozdíly mezi členskými státy a v rámci členských států, přičemž ve zhruba polovině z nich dojde k poklesu počtu obyvatel a ve druhé polovině k nárůstu;

5. poukazuje na obrovský ekonomický, sociální, rozpočtový a environmentální dopad demografické změny, a to jak na celostátní, tak i na regionální a místní úrovni. Tato změna má vliv na udržitelnost důchodových systémů a systémů zdravotní péče. Ovlivňuje rozvoj sociálního státu, především kvůli tlaku na zdravotní systémy a sociální služby pro seniory a závislé osoby. Má dopad na rozvoj jednotlivých územních celků EU a na zachování tradičních ekosystémů a infrastruktury. Poukazuje na rizika vylidňování určitých oblastí EU. Vzdálené regiony například čelí specifickým geografickým a demografickým výzvám v důsledku omezení mobility. A přestože některé oblasti nebo regiony pocítí v závislosti na svých rysech tuto změnu později nebo v menší míře, je nesporné, že se její důsledky projeví v EU jako celku;

6. upozorňuje na příležitost věnovat těmto faktorům pozornost v kontextu celosvětového demografického vývoje. V této souvislosti oceňuje práci OECD na shromažďování komparativních dat týkajících se obyvatelstva na místní a regionální úrovni, která pomáhá pochopit kontext demografických výzev přesahující jejich evropský rozměr. Užitečnými nástroji pro pochopení demografických výzev a pro shromažďování údajů o demografických změnách by na úrovni EU mohly být demografické mapy. Jednalo by se o digitální nástroje používané pro vytěžování údajů a pro mapování demografických ukazatelů pomocí geografického informačního systému (GIS);

Reakce regionů a měst na demografické výzvy

7. bere na vědomí různé způsoby, jakými evropské regiony a města reagují na demografické výzvy:

— prostřednictvím podpůrných opatření na poli výrobní činnosti a zaměstnanosti, jež jsou zásadní pro řešení růstu počtu obyvatel i jeho poklesu;

— prostřednictvím politik na podporu rodin a opatření ke sladění pracovního a rodinného života, jež mohou mít pozitivní dopad na dosažení vyšší míry porodnosti;

— prostřednictvím politik zaměřených na zachování vzdělávacích institucí v odlehlých venkovských oblastech;

— pomocí opatření zaměřených na podporu emancipace a udržení mladých lidí přizpůsobením kvalifikací potřebám trhu práce;

— zahájením iniciativ týkajících se návratu emigrantů a zpětného získání talentů;

— zajištěním rovných příležitostí pro ženy a muže a zlepšením integrace přistěhovalců;

— uzpůsobením zdravotních a sociálních služeb stárnutí populace, s důrazem např. na podporu samostatného bydlení, zlepšení prevence nebo na koordinaci prostředků, a to v situaci omezených zdrojů a rostoucí poptávky;

— přizpůsobením měst tak, aby se stala příjemnějšími místy, zejména pro starší a závislé osoby;

— přizpůsobením dopravních politik a dalších konkrétních opatření k zajištění mobility a zvýšení propojení v rámci regionů i mezi nimi prostřednictvím zavedení inovativních přístupů, jako je „doprava na objednávku“;

8. vybízí evropská města a evropské regiony, aby i nadále řešily tyto problémy a aby při tom také využívaly příležitostí, jež demografická změna nabízí, jako jsou příležitosti spojené s tzv. „stříbrnou ekonomikou“, které se nabízejí podnikům a subjektům, jež vyvíjejí a nabízejí inovativní produkty a služby pro seniory. Tato možnost by měla být využívána zejména v oblastech, v nichž se dopad demografické změny projevuje nejvýrazněji. Výzvy jsou rovněž příležitostí k posílení investic do lidského kapitálu, lepšímu využívání místních zdrojů, k vytvoření účelnějších a účinnějších veřejných služeb a k zavedení nových systémů zlepšování kvality života všech občanů. Cílem je zlepšit kvalitu života, ale také životní podmínky, které mají trojí rozměr jako stav tělesné, duševní a sociální pohody. Příležitosti spojené s demografickými změnami jsou také pracovní příležitosti související se službami pro seniory (služby fyzické, digitální, v oblasti zdravého životního stylu atd.);

9. poukazuje na důležitost toho, aby se úpravy struktur služeb potřebné v regionech se snižujícím se počtem obyvatelstva mohly provádět takovým způsobem, aby ti, kteří zůstávají v těchto regionech, což jsou často starší lidé, měli přístup ke službám v souladu se svými základními právy. Bude zapotřebí rozvíjet formy poskytování služeb prostřednictvím vertikální spolupráce a iniciativ mezi různými úrovněmi, a tím zajistit, aby měla místní a regionální úroveň zdroje potřebné k tomu, aby se přizpůsobila demografickým změnám;

10. zavazuje se, že bude i nadále podporovat evropský Pakt o demografické změně podporovaný platformou AGE Platform Europe v úzké spolupráci s WHO-Europe na základě projektu AFE-Innovet, tj. platformy místních a regionálních orgánů k podpoře vytváření prostředí přizpůsobeného starším lidem v oblastech, jako je zdravotní péče, sociální služby, bydlení, informační a komunikační technologie nebo urbanismus a mobilita;

11. zdůrazňuje, že je důležité, aby evropské obce a regiony byly výsadními aktéry v uskutečňování evropských politik týkajících se řešení demografické výzvy a zejména v přípravě iniciativ, které zhodnotí rozmanitost a podpoří mezikulturní vztahy. Kromě toho je potřeba vytvářet regionální a místní strategie, které by mohly podporovat propojování středisek pro výzkum a vývoj, podniků a správních orgánů, podnikatelské inkubátory, venkovský cestovní ruch atp. s cílem vytvářet pracovní místa, a zvýšit tak přitažlivost pro obyvatele v produktivním věku;

12. zdůrazňuje význam horizontální spolupráce v souvislosti s demografickou změnou. Programy územní spolupráce byly na tento cíl někdy zaměřeny, zejména za účelem řešení stárnutí, úpadku venkovských oblastí nebo – v mnohem menší míře – aspektů týkajících se míry porodnosti v souvislosti s demografickou změnou. VR vítá rámce pro úvahy a výměnu osvědčených postupů v této oblasti, jako je např. Evropská síť regionů čelících demografickým výzvám (DCRN), jež poskytla dostatečný prostor k vytváření společných iniciativ a reakcí;

13. domnívá se, že demografická změna v Evropě je tak rozsáhlá, že ji nebude možné řešit bez silné vertikální spolupráce, jež by podpořila kroky stimulované na místní a regionální úrovni prostřednictvím opatření vytvořených na vnitrostátní a nadnárodní úrovni;

Současná reakce EU na demografické výzvy

14. konstatuje, že stávající reakce EU na demografické výzvy je částečná a nedostatečně rozvinutá. Částečná, jelikož se téměř výhradně soustřeďuje na stárnutí, a dalším aspektům, jako je nízká porodnost nebo úbytek obyvatelstva ze socioekonomických důvodů, nebo otázkám dopravy, mobility a emigrace, se nevěnuje dostatečná pozornost. Nedostatečně vyvinutá, protože mnoho politik, které by mohly přispět k řešení demografických výzev, k tomu postrádá specifické přístupy;

15. upozorňuje na to, že velký počet iniciativ v oblasti řešení demografických výzev (zaměřených téměř vždy na stárnutí) stimulovaly politiky inovací a výzkumu. Strategie Evropa 2020 odstartovala v rámci své stěžejní iniciativy „Unie inovací" specifické evropské inovační partnerství v oblasti aktivního a zdravého stárnutí. Program Horizont 2020 zkoumá ve svém třetím pilíři společenskou výzvu v podobě demografické změny. Dalšími příklady jsou iniciativa společného plánování Delší a lepší život, znalostní a inovační společenství pro inovace v oblasti aktivního a zdravého stárnutí nebo program Asistované žití v přirozeném prostředí;

16. zdůrazňuje, že společná zemědělská politika (SZP) pomáhá řešit demografické výzvy v rámci svého „druhého pilíře" věnovaného rozvoji venkova. V programovém období 2014–2020 se úsilí zaměřuje na stimulaci rozvoje služeb a infrastruktury vedoucích k sociálnímu začlenění a zvrácení tendencí k sociálnímu a hospodářskému poklesu a vylidňování venkovských oblastí. Stárnutí obyvatelstva je jedním z hlavních problémů venkovských oblastí, a proto SZP podporuje generační obměnu a zaměstnanost žen;

17. poukazuje na to, že zapojení politiky soudržnosti do boje proti demografickým výzvám by v souladu s výslovným mandátem uvedeným v článku 174 SFEU mělo být důraznější. Podle tohoto ustanovení by měla být „zvláštní pozornost věnována venkovským oblastem, oblastem postiženým průmyslovými přeměnami a regionům, které jsou závažně a trvale znevýhodněny přírodními nebo demografickými podmínkami, jako jsou například nejsevernější regiony s velmi nízkou hustotou obyvatelstva a ostrovní, přeshraniční a horské regiony"; Rovněž tak článek 175 SFEU stanoví, že se cíle uvedené v předcházejícím ustanovení zohledňují při tvorbě a provádění politik a činností Unie, že se dosahování těchto cílů podporuje prostřednictvím strukturálních fondů, EIB a jiných finančních nástrojů. Jsou také přípustné další specifické činnosti. Tato ustanovení však dosud nebyla dostatečně prováděna a nebyla ani přijata pozitivní opatření v závislosti na existenci demografických znevýhodnění;

18. lituje toho, že mnoho evropských politik, které by mohly přispět k řešení demografických výzev, neobsahuje konkrétní opatření pro oblasti čelící těmto výzvám. Jedná se o politiky v oblasti dopravy, informační společnosti, zaměstnanosti, sociální politiku, politiku v oblasti životního prostředí a klimatu, politiku podnikání atd.;

19. postrádá větší pozornost věnovanou demografickým problémům v rámci evropského semestru, který dosud zohledňuje pouze důsledky stárnutí pro udržitelnost rozpočtů členských států. Zejména postrádá větší citlivost k místní a regionální situaci, a to jak při definování problémů, tak při sestavování doporučení pro členské státy;

Žádoucí reakce EU na demografické výzvy

20. domnívá se, že reakce EU na demografickou změnu by se měla opírat o širší, koordinovanou a integrační vizi, jelikož se jedná o průřezové téma. Je potřeba připravit evropskou strategii pro demografické výzvy, jež by zvýšila citlivost všech politik: politiky soudržnosti, inovací, dopravy, zdraví, sociálních politik a politik zaměstnanosti, IKT, rozvoje venkova, emigrace atd.; Tato strategie by měla být pevně zakotvena ve společných hodnotách EU, rovném zacházení a lidských právech. Strategický přístup by měl zahrnovat také analýzy nákladů a projekce na vnitrostátní, regionální a místní úrovni;

21. připomíná, že Evropský parlament ve svém usnesení ze dne 9. září 2015 o zprávě o provádění, výsledcích a celkovém hodnocení Evropského roku aktivního stárnutí a mezigenerační solidarity 2012 ([1]) „vyzývá Komisi, aby přijala strategii EU pro demografické změny s cílem koordinovat opatření EU v různých oblastech pro zajištění synergií a maximalizaci jejich pozitivního dopadu na evropské občany, hospodářství a vytváření pracovních míst a také na ochranu lidských práv starších osob ve všech oblastech politiky EU“;

22. domnívá se, že by tato strategie měla upřednostnit rozvoj života udržujícího a vytvářejícího příležitosti s cílem přilákat mladé lidi na celé území a udržet je tam a podpořit vyvážený růst mezi hustě zalidněnými oblastmi, oblastmi s úbytkem obyvatelstva a oblastmi s vysokým rozptylem obyvatelstva tím, že podpoří poskytování kvalitních veřejných služeb všem občanům. Kromě toho by měla stimulovat politiky vstřícné k rodinám, zejména prostřednictvím opatření, která odstraní překážky odrazující od rodičovství a přispějí ke zvyšování míry porodnosti. Mělo by do ní být začleněno hledisko rovnosti žen a mužů, měla by podporovat nezávislý život starších osob, zvýšit střední délku života prožitého ve zdraví a omezit závislost, bojovat proti sociálnímu vyloučení, jemuž část populace čelí, a podpořit další úsilí, jež upevní uznávání neplacené práce v domácnosti a provádění politik slaďování pracovního a rodinného života;

23. domnívá se, že budoucí evropská strategie by měla zapojit celou společnost a náležitě zohlednit úlohu místních a regionálních orgánů v řešení demografické změny, propagovat výměnu osvědčených postupů mezi těmito orgány a podporovat postupy prevence a včasné intervence;

24. zavazuje se, že zdůrazní význam evropské reakce na demografické výzvy prostřednictvím systému ESPAS – platformy různých institucí a orgánů Unie pro politický výhled. Tato platforma by mohla využít zkušeností mnohých sítí na úrovni EU, které se věnují problematice zdravého stárnutí, jako je Pracovní skupina pro zdravé stárnutí na úrovni WHO, Síť měst vstřícných k seniorům (Age-Friendly Cities Network), evropský Pakt o demografické změně, AFE-Innovnet, AGE Platform Europe;

25. trvá na tom, že by se ve všech politikách a opatřeních EU měly mít na zřeteli demografické výzvy a stanovit mechanismy pro jejich řešení. EU by měla usilovat o začlenění demografických otázek do všech oblastí politiky. EU by k tomuto měla přihlédnout rovněž při formování budoucích víceletých finančních rámců, měla by do svého rozpočtu zahrnout položky zaměřené na umožnění rozvoje těchto politik a činností a vytvořit prioritní mechanismy pro ty regiony, kde jsou dopady demografické změny zvláště výrazné. Při zohledňování těchto otázek by se mělo vycházet ze společné klasifikace územních statistických jednotek NUTS 3;

26. zdůrazňuje, že demografická změna ovlivňuje mobilitu v demograficky znevýhodněných regionech, zejména ve venkovských oblastech ležících v blízkosti velkých městských center, do nichž míří obyvatelé, a opakuje svou výzvu k vypracování zelené knihy k tomuto tématu ([2]);

27. domnívá se, že EU musí v členských státech podporovat vytváření přistěhovaleckých politik založených hlavně na zaměstnanosti, které budou schopny zmírnit výše uvedené negativní demografické tendence, a zdůrazňuje nutnost dlouhodobé vize pro integraci přistěhovalců – podpoří se tak rozvoj mezikulturní společnosti respektující základní evropské hodnoty. Za tímto účelem zdůrazňuje důležitou úlohu místních a regionálních orgánů, které musí být vybaveny dostatečnými pravomocemi, aby mohly úspěšně provádět integrační politiky na místě. To platí i pro malé obce ve venkovských oblastech;

([1]) 2014/2255 (INI), bod 41.
([2]) Stanovisko VR 1691/2014 Mobilita v zeměpisně a demograficky znevýhodněných regionech.

28. konstatuje, že stárnutí populace a kombinované tlaky na veřejné finance znamenají, že se místní orgány budou muset připravit na stárnutí pracovní síly, počítat s tím, že velký počet lidí bude během příštích několika let odcházet do důchodu, a zajistit přilákání dostatečného počtu mladých, kvalifikovaných odborníků. Nábor a udržení mladých lidí, navracejících se emigrantů a starších osob vyžadují větší pozornost na všech úrovních správy;

29. domnívá se, že se politika soudržnosti musí rozhodně orientovat na řešení demografické výzvy. Tento aspekt je potřeba zdůraznit v diskusích o budoucnosti této politiky v období po roce 2020, což by mělo mít dopad na její dosah a přístup a budoucí prováděcí mechanismy, aby přispěla k využití silných stránek každého území a překonání překážek, včetně demografických, bránících jejich vyváženému rozvoji. Vyjadřuje politování nad tím, že tento aspekt nebyl dosud uspokojivě rozvinut, a to navzdory tomu, že byl v Lisabonské smlouvě do této politiky začleněn územní rozměr;

30. domnívá se, že služby bydlení a plánování, které poskytují regionální a místní orgány, musí rovněž zohledňovat potřeby bydlení starších lidí a respektovat přitom, pokud je to možné, jejich přání setrvat v prostředí, které je jim blízké, a hrát roli v otázkách změn nebo přizpůsobování stávajících ubytovacích zařízení. Měl by se podporovat rozvoj inkluzivního designu ve výstavbě a také by se měly realizovat projekty sociálního bydlení, pokud to umožňují dostupné prostředky;

31. žádá evropské orgány o přesnou definici koncepce „závažného a trvalého znevýhodnění demografickými podmínkami" uvedené v článku 174 SFEU. Dále žádá, aby EU ve vhodném měřítku zavedla statistické ukazatele na podporu této definice;

32. připomíná, že jeho stanovisko Ukazatele územního rozvoje – překročit HDP ([3]) poukazuje na to, že HDP přesně neměří schopnost společnosti řešit otázky týkající se mj. demografické změny, a žádá, aby byly na mezinárodní, vnitrostátní, místní a regionální úrovni zavedeny ukazatele, jež budou měřit pokrok nad rámec HDP. Pokud bude rozhodnuto, že se budou brát v úvahu doplňkové ukazatele k HDP, bude vhodné také na základě uvedeného postupu prozkoumat zavedení ukazatelů schopných posoudit demografickou situaci země, regionu nebo určitého území;

33. žádá dále, aby politika soudržnosti poskytla specifické nástroje pro oblasti nejvíce zasažené demografickými výzvami, jako je například větší váha demografických kritérií v systému přidělování zdrojů nebo větší flexibilita při výběru tematických cílů nebo v míře spolufinancování. Opakuje v této souvislosti to, co uvedl ve stanovisku Demografická budoucnost Evropy, tedy, že pomoc regionům s největšími potížemi je příležitostí „vyvinout přiměřené nástroje pro řešení demografických změn v celé Evropě" ([4]);

34. zdůrazňuje, že Evropský fond pro regionální rozvoj může mezi jinými cíli přispět ke zlepšení dopravní a telekomunikační infrastruktury i infrastruktury cestovního ruchu v oblastech s vysokou mírou stárnutí, venkovského charakteru a vylidňování a pomoci překlenout jejich digitální propast a zlepšit veřejné služby a vsadit na přizpůsobení bydlení a obytné zdroje;

35. domnívá se, že Evropský sociální fond může vykonat velmi důležitou práci v oblasti vzdělávání mladých lidí, brzdit jejich odchod z místa původu a podpořit jejich návrat do místa původu. Může rovněž přispět k podpoře zaměstnatelnosti žen, podpořit lepší sladění pracovního a rodinného života a omezovat sociální vyloučení seniorů;

36. považuje za nezbytné zvýšit stupeň spolupráce mezi regionálními a místními aktéry v otázkách týkajících se demografické změny. Navrhuje proto, aby evropský program územní spolupráce obsahoval možnost vytvářet jak na přeshraniční, tak na nadnárodní a meziregionální úrovni konsorcia za účelem spolupráce při řešení demografických výzev;

37. co se týče dopravní politiky, zdůrazňuje, že je důležité neponechávat v izolaci oblasti s menšími pohyby obyvatelstva a oblasti, které jsou závažně znevýhodněny demografickými a přírodními podmínkami, aby se předešlo velkému vyloučení těchto oblastí, které jsou často venkovskými, okrajovými, horskými a odlehlými oblastmi;

([3]) CDR-2015-04287.
([4]) CdR 341/2006 fin, odstavec 26.

38. připomíná, že ve svém stanovisku Mobilita v zeměpisně a demograficky znevýhodněných regionech ([5]) upozorňuje na to, že znevýhodněné regiony plní základní funkce pro vyvážený rozvoj EU, zejména prostřednictvím přístupu k surovinám, zemědělství, rybolovu, ochrany životního prostředí, cestovního ruchu, přeshraničních vztahů a volnočasových příležitostí. Zlepšení dopravního propojení v rámci těchto regionů a se zbytkem EU by tedy mělo být základním prvkem politiky soudržnosti EU i politik EU v oblasti mobility, a to nejen mobility osob, ale také zboží. Podporou vyššího hospodářského růstu ve znevýhodněných regionech by se přispělo k účinnému fungování vnitřního trhu a územní soudržnosti Unie jako celku;

39. zdůrazňuje klíčovou úlohu, kterou mohou při zlepšování životních podmínek v oblastech nejvíce postižených demografickými výzvami hrát informační a komunikační technologie a inteligentní prostředí. V této souvislosti vyzývá EU, aby měla na paměti digitální propast, jíž jsou mnohé z těchto oblastí zasaženy;

40. naléhá na evropské instituce, aby v rámci politik v oblasti životního prostředí a boje proti změně klimatu uznaly klíčovou úlohu, kterou hraje mnoho venkovských a řídce osídlených oblastí a také oblasti s vysokým rozptylem obyvatelstva v zachování venkovského prostředí, biologické rozmanitosti a krajiny;

41. vyzývá, aby se do SZP i nadále začleňovala opatření k usnadnění generační obměny ve venkovských oblastech, k podnícení zaměstnanosti žen a k podpoře diverzifikace hospodářství a poukazuje na to, že je potřeba zlepšit metodiku programu Leader a zvýšit účast subjektů z venkovského prostředí a také vypracovat a zavést integrované strategie rozvoje;

42. požaduje, aby bylo do rámce iniciativy „zlepšování právní úpravy" zahrnuto posouzení demografického dopadu, jež se provede před předložením jakékoli legislativní iniciativy;

43. domnívá se, že Evropský fond pro strategické investice (EFSI) má potenciál k tomu, aby se stal důležitým nástrojem podpory investic v prioritních oblastech EU, jako je energetika, doprava, intermodální logistika, cestovní ruch, kultura, informační a komunikační technologie, výzkum a inovace, malé a střední podniky, vzdělávání, zdravotnictví, environmentální účinnost, sociální infrastruktura a sociální a solidární ekonomika, jak je uvedeno v článku 9 nařízení o EFSI ([6]). Je žádoucí, aby z tohoto fondu rovněž mohly těžit regiony s nejnižšími pohyby obyvatelstva, a pomohlo se tak předcházet propastným územním rozdílům;

44. doporučuje, aby se do strategie Evropa 2020 zakomponovala větší citlivost na demografické výzvy na místní a regionální úrovni a zvážilo se, zda do ní nezahrnout stěžejní iniciativu týkající se demografických otázek. Zavazuje se, že do platformy pro monitorování této strategie začlení zvláštní pozornost řešení demografických otázek;

45. upozorňuje, že musí existovat vztah mezi demografickou změnou a evropským semestrem a že evropský semestr musí mít územní rozměr. Místní a regionální orgány by měly být význačnými aktéry opatření přijatých v rámci evropského semestru s cílem řešit demografické výzvy a mělo by se na ně pamatovat v doporučeních vydaných členským státům k řešení těchto výzev;

46. usuzuje, že stárnutí je nepochybně výzvou, ale také úspěchem spočívajícím v pokroku všeho druhu, kterého dosáhla evropská společnost a který představuje příležitost pro soudržnost, zaměstnanost a rozvoj;

47. závěrem konstatuje, že při tom, jak bude EU postupovat na cestě k výše popsanému scénáři, je nezbytné informovat všechny subjekty o závažnosti demografických výzev a podniknout kroky správným směrem na základě stávajících nástrojů.

V Bruselu dne 16. června 2016.

předseda
Evropského výboru regionů

Markku MARKKULA

([5]) Viz poznámka pod čarou 2.

([6]) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/1017 ze dne 25. června 2015 o Evropském fondu pro strategické investice, Evropském centru pro investiční poradenství a Evropském portálu investičních projektů a o změně nařízení (EU) č. 1291/2013 a (EU) č. 1316/2013 – Evropský fond pro strategické investice (Úř. věst. L 169, 1.7.2015, s. 1).